

2. Kan Basıncı Ölçümü ve Değerlendirilmesi

Tanımlar

Kan basıncı, kalbin sistolik ve diyastolik atımları sebebiyle atardamarlar içinde bulunun kanın damar çeperine uyguladığı basınçtır.

Amaç

Hastanın sistolik ve diyastolik kan basıncı değerlerini saptamak.

Uygulama Basamakları

- ✓ Hastaya işlem hakkında bilgi verilir.
- ✓ Kan basıncı ölçülecek kişi, yürüyebiliyorsa sandalyeye oturtulur. Ölçüm acil değilse hasta 5-10 dakika dinlendirilir.
- ✓ Sağ ya da sol kolu tamamen çıplak kalacak şekilde giysilerini çıkarmasını sağlanır.
- ✓ Tansiyon aletinin manşonu, dirsekten 3 cm yukarıda kalacak şekilde kola sarılarak sabitlenir.
- ✓ Tansiyon aletinin pompa anahtarı kapatılır.
- ✓ Sağlık personeli steteskopu uygun bir şekilde boynuna yerleştirir.
- ✓ Ön dirsek çukurunda arteria brachialis nabız noktası bulunur ve sol el işaret, orta ve yüzük parmakları ile hissedilir.
- ✓ A. brachialisin hissedildiği alana steteskopun diyaframı yerleştirilir.
- ✓ Steteskop kulaklıkları kulağa yerleştirilir ve nabız sesleri duyulur.
- ✓ Tansiyon aletinin manşonu puvar pompalanarak nabız seslerinin artık duyulmadığı değerin 20-40 mmHg üstüne kadar şişirilir.
- ✓ Tansiyon aletinin pompa anahtarı gevşetilir ve hava yavaş yavaş boşaltılır.
- ✓ Hava boşaltırken nabız atım seslerinin duyulduğu ilk değer tespit edilir.
- ✓ Boşaltma devam ederken seslerin ilk kaybolduğu nokta da saptanır.
- ✓ Manşon havası hızla boşaltılır.
- ✓ Steteskop serbestleştirilir ve kulaklıklar kulaktan çıkarılır.
- ✓ Tansiyon aleti manşonu açılır ve çıkarılır.
- ✓ Hastanın giyinmesi sağlanır.
- ✓ Kan basıncı değerleri ve hangi zamanda ölçüldüğü kaydedilir.

Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar

- ✓ Kullanılan manşon yaşa uygun seçilmelidir.
- ✓ Her iki koldan ölçülen tansiyon farkı 10 mmHg'dan fazla ise alt ekstremitelerden de ölçüm yapılmalı.
- ✓ Kan basıncı birçok faktöre göre değişkenlik gösterdiği için gün içinde farklı saatlerde ölçüm gerekebilir.
- ✓ Kullanılan aletin bakımları düzenli aralıklarla yapılmalıdır.
- ✓ Ölçüm yapılan ekstremita kalp hizasında tutulmalı ve alttan desteklenmelidir.
- ✓ Rutin ölçümde hastanın ölçümden önceki 30 dakika içinde sigara veya kafeinli içecekler tüketmediğinden emin olunur.
- ✓ Kıyafet üzerinden ölçüm yapılmamalı ve ölçüm yapılan ekstremitede kıyafet sıkı olmamalıdır.

✓ Tansiyon ölçerken ekstremité üzerinde şişirilmiş manşonun alt kısmına steteskop yerleştirilmemelidir.	
Kullanılan Araç ve Gereçler	
✓ Tansiyon aleti ✓ Steteskop ✓ Eldiven ✓ Takip kartı ✓ Kâğıt ✓ Kalem	
İşin Riskleri	
Hastada Oluşabilecek Riskler	Çalışanda Oluşabilecek Riskler
✓ Uzun süren veya sürekli aynı ekstremité üzerinden tekrarlanan ölçümlerde yumuşak doku zedelenmesi veya ekstremitéde dolaşım bozukluğu olabilir.	✓ Hastalık bulaş riski ✓ Ortak steteskop kullanımına bağılı olarak otitis-media gerçekleşebilir.